

รายงานการประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อโครงการวิจัย
เรื่อง “การศึกษาเชิงคุณภาพของการกำหนด การใช้ และการเปลี่ยนแปลงเพดานความคุ้มค่า
สำหรับพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ”

วันศุกร์ที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2567 เวลา 09.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุม 1 โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
และทางการประชุมทางไกล (Teleconference) ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting ID: 967 7658 6240
Passcode: 123456

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
2. รศ. ดร.วรรณฤดี อิศรานุกวัฒน์ชัย	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
3. ภญ.นิธิเจน กิตติรัชกุล	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
4. Miss Siobhan Botwright	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
5. ภญ.บุสดี โสบุญ	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
6. ภญ.ธมลวรรณ ดุลสัมพันธ์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
7. น.ส.พรอมา ราศรี	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
8. ดร. ปรียวัสส์ พิมพ์นวล	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

ผู้เข้าร่วมประชุมทางไกล

1. นพ.สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ	ประธานคณะกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ
2. รศ. พญ.ประสพศรี อึ้งถาวร	ประธานคณะกรรมการกำหนดประเภทและขอบเขตในการ
ให้บริการสาธารณสุข
3. ผศ. ภญ.กุลจิรา อุดมอักษร	ประธานคณะทำงานต่อรองราคายาเพื่อบรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ
4. นพ.ดิเรก สุดแดน	ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ
สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข
5. ภญ.อัญชลี จิตรกันที	ผู้อำนวยการกองนโยบายแห่งชาติด้านยา สำนักคณะกรรมการอาหาร
และยา
6. ภญ.จุฑาทิพย์ เลหาเรืองชัยยศ	กองนโยบายแห่งชาติด้านยา สำนักคณะกรรมการอาหารและยา
7. ภก.ธนภฤต มงคลชัยภักดิ์	กองนโยบายแห่งชาติด้านยา สำนักคณะกรรมการอาหารและยา
8. คุณสุรางค์รัตน์ จิรันทนาการ	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
9. ภก.ปรีชา พันธุ์ดีเวช	นายกสมาคมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและเครื่องมือแพทย์
10. ภญ.กฤษฏีกา ดำรงปราชญ์	สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์
11. ดร. กิตติมา ศรีวัฒนกุล	สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์
12. คุณบุญ พุฒิพงศ์ธนโชติ	มูลนิธิโรคพันธุกรรมมูลนิธิโรคพันธุกรรมเอสแอลดี
13. คุณเอกวัฒน์ สุวัณทรโรจน์	ชมรมฮีโมฟีเลีย และมูลนิธิเพื่อผู้ป่วยโรคหายาก

เริ่มประชุมเวลา 9.00 น.

ดร.ปรียวัสส์ พิมพ์นวล ผู้ดำเนินการประชุมกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม จากนั้นผู้เข้าร่วมประชุมแนะนำตนเองและเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย

ภญ.นิธิเจน กิตติรัชกุล นักวิจัยหลักของโครงการวิจัย กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุม กล่าวคือ เพื่อขอข้อคิดเห็นต่อโครงร่างวิจัยและขอบเขตการศึกษาวิจัย จากนั้นได้นำเสนอรายละเอียดโครงการวิจัยตามเอกสารแนบ 1 ซึ่งที่ประชุมมีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

ขอบเขตของการศึกษา

คุณเอกวัฒน์ สุวันทโรจน์ สอบถามทีมวิจัยว่า ขอบเขตของโครงการวิจัยนี้ ได้ศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจวินิจฉัยด้วยหรือไม่ ทีมวิจัยชี้แจงว่า การพิจารณาบรรจุชุดสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและการคัดเลือกยาเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งรวมการตรวจวินิจฉัย ป้องกัน และรักษา มีการนำพาดานความคุ้มค่าเป็นหนึ่งในเกณฑ์การตัดสินใจ แต่ขอบเขตของโครงการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะการใช้พาดานความคุ้มค่าสำหรับการพิจารณาคัดเลือกยาเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติเท่านั้น

การกระบวนกรทางนโยบายที่ใช้พาดานความคุ้มค่าประกอบการตัดสินใจของประเทศไทย

นพ.สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ ให้ข้อมูลว่า คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ มีมติให้ใช้พาดานความคุ้มค่าสำหรับยาที่มีจำนวนผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ยาน้อยราย (rare case) และยาที่มีราคาแพง (high cost) ที่ 500,000 บาทต่อปีสุขภาพ นอกจากนี้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและคณะอนุกรรมการฯ ได้แต่งตั้ง “คณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบบริการดูแลรักษาโรคหายาก” ซึ่งทำงานร่วมกันเป็นคณะทำงานเดียว โดยมีหน้าที่ในการพิจารณาชุดสิทธิประโยชน์และยาสำหรับโรคหายากเพื่อเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการพิจารณาอย่างครอบคลุมทั้งระบบการรักษา ตรวจวินิจฉัย และยารักษาโรค ซึ่ง นพ.สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาของโครงการวิจัยนี้จะช่วยและสนับสนุนในการพัฒนาระบบการพิจารณายาราคาแพงที่มี ICER สูง

ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จากการทบทวนกระบวนการทางนโยบายที่ใช้พาดานความคุ้มค่าประกอบการตัดสินใจของสหราชอาณาจักรพบว่า ในกรณีของยาราคาแพงที่ไม่มีความคุ้มค่ามีมาตรการในการจัดการที่แตกต่างจากยาทั่วไป เช่น มีการจัดตั้งกองทุน Cancer Drugs Fund สำหรับยาระยะรุนแรง และการกำหนดพาดานความคุ้มค่าที่ต่างออกไปจากเกณฑ์ปกติสำหรับยาหรือมาตรการที่ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยในช่วงสุดท้ายของชีวิต ทั้งนี้การทบทวนนโยบายของต่างประเทศอาจใช้เป็นแนวทางในการกำหนดค่าพาดานความคุ้มค่าของประเทศไทยในอนาคต

ภก.ปรีชา พันธุ์ติเวช ให้ข้อสังเกตว่า ประเทศไทยมีการปรับค่าพาดานความคุ้มค่าอย่างต่อเนื่อง โดยใช้พาดานความคุ้มค่าที่ 160,000 บาทต่อปีสุขภาพ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) มีค่าเพิ่มขึ้นจึงควรปรับพาดานความคุ้มค่าให้สอดคล้องกับค่า GDP หรือไม่ นอกจากนี้ ยังได้ยกตัวอย่างกรณีที่ผลการศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของยาที่เสนอเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติพบว่าไม่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์พาดานความคุ้มค่าของประเทศไทย

ในช่วงเวลาที่พิจารณายานี้ ๆ จนนำกระบวนการต่อรองราคายามาใช้เพื่อช่วยสนับสนุนการคัดเลือกยา แต่ปัจจุบันยาที่เคยศึกษาความคุ้มค่าฯ หลายรายการมีการปรับราคาตกลง เพื่อเพิ่มโอกาสของการเข้าถึงยาที่มีประสิทธิภาพที่ดี จึงควรมีการนำรายการยาเหล่านี้มาพิจารณาใหม่หรือไม่

การทบทวนกระบวนการทางนโยบายที่ใช้เพดานความคุ้มค่าประกอบการตัดสินใจในต่างประเทศ

ผศ.ภญ. กุลจิรา อุดมอักษร ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของการประกาศใช้เกณฑ์เพดานความคุ้มค่าว่ามี 2 ลักษณะ คือ การประกาศใช้แบบเป็นทางการ (explicit threshold) และการประกาศใช้อย่างไม่เป็นทางการ (implicit threshold) รูปแบบของการประกาศใช้เกณฑ์เพดานความคุ้มค่าที่แตกต่างกันอาจก่อให้เกิดความแตกต่างในด้าน การเข้าถึงยาและราคาของยาที่เบิกจ่าย ซึ่งการตั้งราคายาอาจมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเกณฑ์เพดานความคุ้มค่า เช่น ประเทศที่มีค่าเพดานความคุ้มค่าสูงอาจมีราคายาที่สูงกว่าประเทศที่มีค่าเพดานความคุ้มค่าที่ต่ำกว่า ภญ.กฤษติกา ดำรงปราษฎ์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การตั้งราคาขายของยาในประเทศไทยไม่ได้มีความตรงไปตรงมากับเพดานความคุ้มค่า หากทีมวิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นนี้สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ยินดีที่จะให้ข้อมูล

ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า วัตถุประสงค์หลักของการทบทวนวรรณกรรมในรูปแบบการทบทวนขอบเขต (scoping review) คือ เพื่อศึกษาแนวทางของการนำเกณฑ์เพดานความคุ้มค่าไปใช้ในเชิงนโยบายของประเทศต่าง ๆ และศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้เกณฑ์เพดานความคุ้มค่า ซึ่งทีมวิจัยจะทำการทบทวนครอบคลุมทั้งประเทศที่มีการใช้เพดานความคุ้มค่าแบบ explicit และ implicit threshold

ภญ.กฤษติกา ดำรงปราษฎ์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในบางประเทศมีการนำผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวประชากร (Gross Domestic Product per Capita, GDP per Capita) เป็นตัวกำหนดค่าเพดานความคุ้มค่าในการทบทวนวรรณกรรมในต่างประเทศของทีมีวิจัยได้ครอบคลุมประเด็นนี้ด้วยหรือไม่ ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ขณะนี้ทีมีวิจัยอยู่ระหว่างทบทวนวรรณกรรมในต่างประเทศ หากพบข้อมูลเกี่ยวกับการนำ GDP per Capita มาใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเพดานความคุ้มค่าทีมีวิจัยจะนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

การทบทวนรายงานการประชุมจากคณะกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

ทีมีวิจัยชี้แจงแนวทางการทบทวนรายงานการประชุมเพื่อเก็บรักษาความลับของข้อมูล ประกอบด้วยการกำหนดบุคคลที่สามารถเข้าถึงรายงานการประชุมซึ่งต้องผ่านการทดสอบการรับรู้เกี่ยวกับประเด็นอ่อนไหวและประเด็นที่ถือเป็นความลับ การลงนามในสัญญาการรักษาความลับของข้อมูล (Non-disclosure agreement: NDA) และการกำหนดระยะเวลาการเข้าถึงข้อมูล นอกจากนี้ในการนำเสนอผลการศึกษาก็จะปิดบังข้อมูลที่ระบุตัวตนของผู้ให้ความคิดเห็น ผศ. ภญ.กุลจิรา อุดมอักษร เห็นด้วยต่อแนวทางการทบทวนรายงานการประชุมที่ทีมีวิจัยนำเสนอ และไม่มีผู้เข้าร่วมการประชุมท่านใดแสดงความคิดเห็นคัดค้านต่อแนวทางดังกล่าว ทั้งนี้ นพ.ดิเรก สุตแดน กล่าวเสริมว่า ในการสืบค้นเอกสารการประชุม ทีมีวิจัยควรดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection Act: PDPA) ซึ่งทีมีวิจัยเห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว

คุณเอกวัฒน์ สุวันทโรจน์ ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันมีการตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบบริการดูแลรักษาโรคหายาก ทีมีวิจัยจะศึกษาถึงความคิดเห็นต่อประเด็นการปรับเกณฑ์ความคุ้มค่าของคณะทำงานฯ นี้หรือไม่ ทีมีวิจัยรับข้อเสนอแนะ และชี้แจงว่าจะศึกษาประเด็นการพิจารณาเพิ่มเพดานความคุ้มค่าสำหรับยาและการรักษาในโรคหายากเพิ่มเติมจากรายงานการประชุมของคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกยาเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ

การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำหรับการอภิปรายกลุ่ม

นพ. ดิเรก สุดแดน ให้ข้อเสนอในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำหรับการอภิปรายกลุ่มว่า ทีมวิจัยจะต้องพิจารณาถึงจำนวนผู้ให้ข้อมูล ความเหมาะสม และการเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลที่ดี เพื่อลดอคติและความเสี่ยงในการให้ข้อมูลที่มีความอ่อนไหว ทีมวิจัยชี้แจงว่า จะจัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อผลการศึกษารายงานการประชุมและคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกอีกครั้งหนึ่ง

ทำยนี้ เพื่อให้เกิดการแสดงความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ ขอให้ทีมวิจัยส่งเอกสารประกอบการประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฯ ให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่านพิจารณาผ่านทางอีเมล เพื่อขอข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่อโครงร่างการวิจัยใน 4 ประเด็น คือ 1) วัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย 2) ระเบียบวิธีวิจัย 3) แหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และ 4) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ต้องการเสนอให้เข้าร่วมในการประชุมนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้น ทั้งนี้ ขอให้ผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่านส่งแบบแสดงความคิดเห็นภายในวันพุธ ที่ 24 มกราคม 2567 โดยทีมวิจัยจะรวบรวมข้อเสนอแนะและส่งรายงานการประชุมให้พิจารณาผ่านทางอีเมลภายใน 2 สัปดาห์ จากนั้นทีมวิจัยจะเปิดรับข้อเสนอแนะต่อรายงานการประชุมและขอการรับรองรายงานการประชุมภายใน 1 สัปดาห์

ภญ.นิธิเจน กิตติรัชกุล หัวหน้าโครงการวิจัย กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน

ปิดประชุมเวลา 11.00 น.

ภญ.ธมลวรรณ ดุลสัมพันธ์
น.ส.พรอุมมา ราศรี
ดร. ปรียวิมล พิมพินวล

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ภญ.บุษดี โสบุญ
ภญ.นิธิเจน กิตติรัชกุล
ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการวิจัย

1. บทนำ

1.1 คำถามการวิจัย

ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาว่าคำถามการวิจัยมีความเหมาะสม

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์หลัก: ควรเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ “เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทางความเป็นไปได้ และข้อจำกัดที่อาจจะมีผลกระทบ แต่ละกองทุนสุขภาพของประเทศไทย”
- 2) วัตถุประสงค์เฉพาะ: การศึกษารายกรณีควรพิจารณาให้ครอบคลุมต่อยาชีววัตถุ รวมถึงการพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งยาที่ได้รับและไม่ได้รับการบรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ
- 3) ควรระบุกลุ่มประชากรในวัตถุประสงค์

2. ระเบียบวิธีวิจัย

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยควรพิจารณาถึงความหลากหลายของข้อมูลและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน และเสนอให้เชิญตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรมอย่างน้อย 2-3 คน เข้าร่วมกระบวนการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือจัดการสนทนากลุ่มสำหรับภาคอุตสาหกรรมโดยเฉพาะ นอกจากนี้ควรรวมกลุ่มของผู้ได้รับผลกระทบตลอดจนประชาชนผู้เสียภาษีเข้าเป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย

2.2 การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบแบบกำหนดขอบเขต (scoping review)

ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอแนะให้เพิ่มการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นดังนี้

- 1) การเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบสุขภาพและการกำหนดนโยบายด้านสุขภาพของแต่ละประเทศในประเด็นดังนี้
 - (1) ประเทศที่กำหนดเพดานความคุ้มค่าด้วยค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product หรือ GDP) กับประเทศที่ไม่ได้กำหนดเพดานความคุ้มค่าด้วยค่าดังกล่าว
 - (2) ประเทศที่มีการกำหนดค่าเพดานความคุ้มค่าอย่างชัดเจน (explicit threshold) กับประเทศที่ไม่ได้กำหนดค่าเพดานความคุ้มค่าอย่างชัดเจน (implicit threshold)
- 2) การทบทวนผลกระทบของเพดานความคุ้มค่า อาทิ การกำหนดราคาของยา การใช้จ่ายเพดานความคุ้มค่าในการตัดสินใจบรรจุยาเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ควรพิจารณาร่วมด้วย
- 3) การทบทวนเหตุผลประกอบการตัดสินใจ จำนวนยา และผลกระทบต่อภาระงบประมาณระยะยาว ของการบรรจุยาที่มีอัตราส่วนต้นทุนประสิทธิผลส่วนเพิ่ม (Incremental cost-effectiveness ratio หรือ ICER) สูงกว่าเพดานความคุ้มค่า เข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ

- 4) ข้อดีและข้อเสียของการกำหนดเพดานความคุ้มค่าสำหรับยาหรือเทคโนโลยีด้านสุขภาพที่มีราคาแพง โดยเฉพาะ
- 5) การทบทวนวรรณกรรมในกลุ่มประเทศที่มีสภาพทางเศรษฐกิจและลักษณะของประชากรใกล้เคียงกับประเทศไทย โดยสะท้อนให้เห็นสภาพวัฒนธรรมและสังคม รวมถึงแนวทางการรับมือของภาครัฐต่อการเปลี่ยนแปลงเพดานความคุ้มค่า

2.3 แนวทางการทบทวนรายงานประชุมและการรักษาความลับของข้อมูล

ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการรักษาความลับของข้อมูลดังนี้

- 1) ข้อมูลการเสนอราคายารวมถึงราคายาที่ต่อรองได้แต่ไม่ได้รับการบรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ ถือเป็นข้อมูลที่ละเอียดอ่อน ดังนั้นข้อมูลดังกล่าวควรได้รับการปกปิด หากจำเป็นต้องนำเสนอในประเด็นนี้ ควรเสนอข้อมูลเป็นร้อยละราคาที่ปรับลดลงแทน
- 2) ตามที่ทีมวิจัยได้เสนอในที่ประชุมเกี่ยวกับขอบเขตด้านระยะเวลาของการทบทวนรายงานประชุม โดยกำหนดสิ้นสุดที่รอบปี 2562-2564 แต่ในปัจจุบันเป็นปี 2567 จึงไม่แน่ใจว่าผู้วิจัยต้องการรายงานประชุมในรอบปีปัจจุบันด้วยหรือไม่
- 3) ในการจัดการเกี่ยวกับการปกปิดตัวตนผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยระบุเป็นวิชาชีพ อาทิ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมการประชุมเสนอให้ระบุเป็นบทบาทแทน อาทิ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ให้บริการ นักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย เป็นต้น
- 4) ทีมวิจัยควรส่งเวียนร่างผลการวิจัยให้แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และให้ความเห็นชอบ ก่อนที่จะเผยแพร่ผลการวิจัย
- 5) ขณะทบทวนรายงานประชุม ผู้วิจัยควรคำนึงถึงค่า GDP ของประเทศในช่วงเวลาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการวิเคราะห์เพดานความคุ้มค่าในช่วงเวลาเหล่านั้น

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 แหล่งข้อมูล/ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการวิจัย

ควรพิจารณาแหล่งข้อมูลจากรายงานการศึกษาในต่างประเทศ รายงานการประชุมหารืออื่น ๆ ที่ถูกอ้างถึงในรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ รวมถึงคณะอนุกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นความคุ้มค่าของการกำหนด การใช้ และการเปลี่ยนแปลงเพดานความคุ้มค่า ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโจทย์วิจัยครั้งนี้

3.2 รายงานผู้เชี่ยวชาญที่ถูกเสนอให้เข้าร่วมการประชุมนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้น

- 1) ศ. พญ.ดวงฤดี วัฒนศิริชัยกุล
- 2) รศ. นพ.เชิดชัย นพมณีจำรัส
- 3) อ. นพ.ชนินทร์ ลิ้มวงศ์ (ประธานคณะทำงานยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบัญชียาหลักแห่งชาติ)
- 4) ศ. ภก. สุพล ลิ้มวัฒนานนท์
- 5) ตัวแทนจากภาคเอกชน เช่น บริษัททยา

- 6) ตัวแทนผู้ป่วยที่มีความหลากหลาย เช่น ตัวแทนผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ตัวแทนผู้ป่วยโรคหายาก

3.3 การรายงานผลการศึกษา

ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อเสนอแนะต่อการนำเสนอผลการวิจัยในด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ ดังนี้

- 1) การแสดงตัวเลขคาดการณ์ หรือช่วงเพดานความคุ้มค่าที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา โดยอธิบายให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและประวัติศาสตร์ของการปรับเปลี่ยนเพดานความคุ้มค่า ประกอบด้วย ปีที่ปรับเปลี่ยนเพดานความคุ้มค่า แนวโน้มการเจ็บป่วย การใช้ยาของผู้ป่วย รวมถึงการมีโรคอุบัติใหม่ และการลงทุนรณรงค์ของภาครัฐในสถานการณ์เหล่านั้น เพื่อเป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นดังนี้
 - (1) แนวโน้มของอุบัติการณ์การเกิดโรคของประเทศไทย
 - (2) ความสำเร็จของภาครัฐในด้านการส่งเสริมและป้องกันโรคของประชาชน
 - (3) ปลายทางของการใช้ยาและการเข้าถึงบริการอื่น ๆ ในระบบสุขภาพของประชาชน
- 2) การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนเพดานความคุ้มค่า รวมถึงการตัดสินใจบรรจุยาเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการเมือง และปัจจัยด้านคุณลักษณะของคณะอนุกรรมการฯ ในแต่ละยุคสมัย
- 3) ควรเขียนสรุปหรือรายงานผลด้วยรูปแบบและการใช้ภาษาที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย

3.4 ข้อเสนอแนะในประเด็นอื่น ๆ

เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเพดานความคุ้มค่าเฉพาะเรื่องยาเท่านั้น ผู้เข้าร่วมประชุมจึงมองว่าผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ อาจส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนเพดานความคุ้มค่าของเทคโนโลยีอื่น ๆ ด้วย ซึ่งในปัจจุบันเพดานความคุ้มค่าของประเทศไทยอยู่ที่ 160,000 บาทต่อปีสุขภาพะ ดังนั้นผู้เข้าร่วมประชุมบางส่วนจึงเสนอให้มีการกำหนดเพดานความคุ้มค่าเฉพาะของโรคหายากขึ้นมาใช้ เนื่องจากจะเป็นช่องทางที่ช่วยให้ผู้ป่วยโรคหายากสามารถเข้าถึงการรักษาได้มากยิ่งขึ้น